

ПРОЯВЛЕННЯ ДЕ-ФАКТО КОНСТИТУЦІЙНО-ЗЕМЕЛЬНИХ ІМПЕРАТИВІВ – ГОЛОВНА ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ, АБО КЛЮЧ ДО «ЕНЕРГІЇ ПРОГРЕСУ» МИКОЛИ РУДЕНКА

У теперішніх умовах глобалізації та нестабільності енергетичних викликів людства й організації суспільних відносин та усунення пов'язаних з ними соціально-економічних проблем, триває пошук нових напрямів економічної науки, а також розкриття прихованих чинників шкідництва, які б могли краще пояснити причинно-наслідкову природу змін, що відбуваються в суспільстві та й в самій природі. В центрі такої уваги перебувають чужі землі та їх природні ресурси, володіння, за які тривають постійні змагання і невпинна боротьба.

Існуючий стан формування й функціонування життєдіяльності в Україні, пов'язаної з природокористуванням, – не є уособленим та невідмежованим від світових подій і віддзеркалює наслідки тридцятирічної поведінки органів державної влади та місцевого самоврядування, в тому числі на міжнародній арені. При цьому, імперське ярмо пострадянського (фактично російського) впливу на незалежну державу не зникає і набуло специфічної гібридно-заразної форми, яка переросла в людиноненависницьку загарбницьку війну рф проти України та й – всього цивілізованого людства.

В пошуку розв'язання наявних проблем, особливо на останньому етапі розпаду Радянського союзу, економічна філософія Миколи Руденка кардинально відрізнялась від «комуно-планової економіки» і базувалася на ідеях фізичної економії та ґрунтовній критиці класичних концепцій політичної економії.

Руденко розвивав свої ідеї, спираючись на праці таких мислителів, як Франсуа Кене та Сергій Подолинський, і пропонував альтернативне бачення економічних процесів. Економіка, за Руденком, повинна враховувати закони термодинаміки, зокрема баланс між затраченою і отриманою енергією.

Зокрема, Микола Руденко, обґрунтовуючи процес генерування і одержання сільськогосподарської продукції, що є результатом синтезу енергії, пропонував вважати таким мірилом, як зерно пшениці.

Він підкреслював, що національне багатство суспільства створюється не просто працею і засобами виробництва, а її ефективністю у перетворенні природних ресурсів на енергетично корисні продукти та продукцію.

На такій фундаментальній основі генерування природної енергії земельно-природні й енергетичні ресурси, що знаходяться в певному геопросторі відповідної людської спільноти, яка уособлює суспільно-економічну одиницю «народ», не можуть бути в приватній власності окремих осіб і природними об'єктами цивільних прав. Центральним і неповторним згустком ідеї стала його відома праця «Енергія прогресу».

В умовах воєнного стану та повоєнного відновлення кожного кутка нашої держави, розробка і запровадження інноваційних механізмів в процес використання (споживання, переробки, експорту) природних ресурсів є надважливими і вони безпосередньо пов'язані з інтересами природо-користувачів, особливо ділових підприємців, основною ціллю яких є одержання прибутку при експлуатації чужих природних ресурсів і мінімальних особистих затратах – на їх охорону...

З іншого боку, суспільство – всі громадяни України як «співзасновники» держави і «співвласники» землі та її природних ресурсів (основного національного багатства) – зацікавлене в повній чистоті навколишнього природного середовища та в системі збалансованого природокористування на відповідній території життєдіяльності та держави – загалом...

У цьому зв'язку, маємо дуже багато різноманітних наукових й науково-практичних досліджень та напрацювань. Також прийнято численні, на перший погляд «правильні», законодавчі й нормативно-правові акти, різноманітні положення, настанови і регламенти...

Як наслідок, в такому середовищі України функціонують численні відомчо-монопольні державні служби й органи місцевого самоврядування, пов'язані з «управлінням» та «охороною» природних ресурсів, а також різноманітні громадські організації (спілки, товариства, асоціації) як, начебто легальні незалежні, дорадчі, експертні й контролюючі «представницькі органи» Українського народу (громадянського суспільства).

Незважаючи на такі «бюрократичні потуги» багаторічної діяльності президентської, законодавчої, виконавчої і судової гілок влади та місцевих ватажків, фактичний стан використання й охорони унікальних природних ресурсів – в усіх сферах природокористування перебуває в катастрофічно-критичному стані і це говорить «сам – за себе».

До таких внутрішніх проблем тепер додалися варварські руйнівні наслідки, завдані воєнною агресією РФ, особливо на окупованих територіях, де проходили (відбуваються) бойові дії. Відбувається тотальне знищення загарбниками всього корисного і позитивного, включаючи житлові будівлі, заклади освіти, медицини, культури тощо, – немає меж... Жахливий стан з родючими ґрунтами, водними об'єктами, лісосмугами, лісами, кормовими та іншими угіддями в агроландшафтах. Екосистеми потребуватимуть детального обстеження.

Таким чином, повсюдно завдаються непоправні збитки всім громадянам України як єдиному повноправному власнику землі та її природних ресурсів.

Нами доведено, що лише повноцінна імплементація (проявлення) чинних земельних норм конституції України – є інноваційним «ключем» до можливого системного врегулювання наявних проблем через звершення бажаної земельної реформи в Україні як нової парадигми природокористування...

Важливо знати, що суспільство живе (має жити) за такими ж законами, як і природа в цілому. Когерентність природи і суспільства приводить до утворення самоузгоджувального потенціалу і система життєдіяльності стає стійкою і врівноваженою. Тому життєдіяльність (функціонування – в просторі й часі) кожної нормальної людини є натуральною і повинна відбуватися в процесі природокористування без посередництва та зайвих структур управління і контролю – в конкретних умовах буття та суспільних відносин...

Оскільки, наявний стан природокористування ускладнився зовнішньою воєнною агресією та окупацією росією частини суверенної України, виникає потреба в терміновій адекватній реакції Ради національної безпеки і оборони України, яку очолює Президент України (головнокомандувач), і Верховної Ради України стосовно однозначного захисту прав і національних інтересів усіх громадян України. Особливі комплексні й системні заходи здійснюватимуться на деокупованих територіях як невід'ємні складові загальнонаціональних рішень.

В такому інноваційному процесі необхідно, не очікуючи закінчення війни, здійснити в усьому геопросторі держави такі першочергові кроки (рішення):

По-перше. Негайно і в максимально стислі терміни розробити і схвалити загальнонаціональний план термінових дій як єдиний проект реконструкції і відновлення України на засадах конституційно-вмотивованих пріоритетів в процесі звершення земельної реформи як нової парадигми конституційного оптимізму, що базується на засадах когнітивної земельної економіки.

По-друге. Реформувати чинні державні інститути шляхом утворення нової позавідомчої Національної земельної установи України – за аналогією до Національного банку України. Впорядкувати антиконституційне законодавство і скоротити в разі існуючий на сьогодні чиновницький апарат.

По-третє. Навести безпечеліційний і достовірний порядок в «Національній земельній коморі України»... Провести (переважно камеральну) суцільну інвентаризацію і загальнонаціональний облік землі та її природних ресурсів як природних об'єктів права власності Українського народу (взяти їх на баланс), а також одночасну й повсюдну суцільну ревізію всіх створюваних від початку державотворення земельних ділянок – за їхнім цільовим функціональним призначенням як об'єктів цивільних прав, що перебувають у власності громадян, юридичних осіб чи держави – незалежно від фактичного та юридичного статусу і стану використання.

По-четверте. Здійснити за участю місцевих громад у відкритому діалозі когнітивне просторове прогнозування і моделювання розвитку всіх територій та всіх категорій земель одночасно по всій території держави, як новий цілісний державний землевпорядний та архітектурно-будівельний процес реконструкції і відновлення України – у розрізі територій місцевих рад базового рівня (у межах і поза межами населених пунктів) та басейнів малих річок.

По-п'яте. Запровадити національний регуляторний принцип, за яким сплачується рентоузгоджувальний дохід чи земельний податок – повною мірою всіма, хто користується природними об'єктами прав власності Українського народу, надаючи також державну цільову підтримку (преференції) лише активним і правопослушним учасникам природокористування.

По-шосте. Забезпечити безкомпромісну (безпрецедентну) відповідальність всіх учасників земельних відносин і природокористування за недотримання норм Конституції України як норм прямої дії, або за інші протиправні вчинки.

Світовий досвід також вказує, що лише людина-громадянин як співвласник держави і природних об'єктів (основного національного багатства), який водночас стає власником земельної ділянки як господарської одиниці, дбайливим господарем, що законно користується природними об'єктами, власником засобів виробництва і виробленої продукції та активним членом місцевої громади, здатний найбільш бережно і раціонально використовувати живі природні ресурси (об'єкти) без посередників і всіляких зайд (в здоровому партнерстві, кооперації та інноваціях), одержуючи екологічно чистий кінцевий конкурентоспроможний продукт з високою

доданою вартістю... У процесі такої збалансованої господарської діяльності виникає найбільший ефект капіталізації всіх окреслених чинників, особливо – на власну потребу і на користь нації.

Нами доведено, що норми першого розділу чинної Конституції України – є єдиною правовою консолідуючою основою та вимогою для об'єднання і творення нової інноваційної системи успішної творчої життєдіяльності в усіх сферах, пов'язаних із земле-природокористуванням, – в процесі становлення та повоєнної відбудови в конкретному місці й усьому геопросторі Нової України. Ця вимога стосується також всіх-всіх причетних до будь-якої діяльності і суспільних відносин в Україні, починаючи з органів державної влади і місцевого самоврядування, інвесторів, донорів, меценатів, приватних чи будь-яких інших суб'єктів управління і господарювання, а також всіх осіб політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності.

Адже, криза домінуючої економічної теорії наглядно проявляється в реальній господарській практиці та фактичних втратах у добробуті людей. Такий стан підтверджує нерозривність економічного буття людини від навколишнього природного середовища та законів його розвитку. У цьому зв'язку є доречним нагадати твердження основоположника фізіократизму Ф. Кене, який розглядав стан суспільства як частку світобудови, підпорядковану законам природи.

Під таким же кутом зору до проблем праці підходив Подолинський С. А., осмислюючи феномен праці через фізичну або енергетичну економіку, згідно з якою праця є одним із численних різновидів загальної світової енергії.

Акцентуючи увагу на наскрізних зв'язках природи і суспільства та науково осмислених тверджень відомих вчених-філософів, в просторі пошук шляхів розв'язання існуючих проблем в Україні, спричинених зовнішнім і внутрішніми ворогами, ми прийшли до твердого переконання, що проявлення де-факто конституційно-земельних імперативів – головна передумова сталого розвитку України, або ключ до «енергії прогресу» Миколи Руденка.

Список використаних джерел

1. Ковалів О. І. Звершення земельної реформи в Україні: нова парадигма : монографія. Київ : ДІА, 2016. 416 с. URL: <http://agroeco.org.ua/wp-content/uploads/Publications/Monography/kovaliv/kovaliv.pdf>.

2. Ковалів О. І. «Когнітивна земельна економіка» – основний ключ до звершення земельної реформи в Україні як нової парадигми [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/10.pdf.